FOCUS

Laika en Zefiro Torna brengen 'Balsam' voor de ziel

04/07/20 om 14:00 Bijgewerkt om 14:22 Bron : Knack Focus

★★★★☆

(//focus.knack.be/entertainment/auteurs/els-van-steenberghe-30.html) **Els Van Steenberghe (//focus.knack.be/entertainment/auteurs/els-van-steenberghe-30.html)** Els Van Steenberghe is theaterrecensent.

Het Antwerpse theatergezelschap Laika brouwt met het Mechelse muziekensemble Zefiro Torna *Balsam* een bezwerend muziektheaterritueel waarbij u vingers en duimen moét aflikken.

Balsam

Terwijl we dit schrijven, staat er een schaaltje koekjes naast het toetsenbord. Het zijn gezonde koekjes. Gemaakt van geplette cashewnoten, een beetje suiker, een beetje water en een handvol rozenblaadjes. Het recept komt uit het programmaboekje van *Balsam*, de verse worp van Laika dat als 'theater der zinnen' door het leven gaat. Voor *Balsam* werkt Laika samen met Zefiro Torna, een ensemble dat het als zijn levensmissie beschouwt om de bloedmooie muziek van de middeleeuwen tot de barok voor de vergetelheid te behoeden.

Laika's chefkok Peter De Bie - die gelukkig zo veel van theater houdt dat hij geen (sterren)restaurant start - had zin in dollen met kruiden. Al brainstormend met regisseur Jo Roets groeide het idee om te focussen op de alchemie die van de middeleeuwen tot de 18de eeuw de scheikunde voorafging. Soms vertrekt De Bie vanuit een verhaal dat hij tot een culinaire theaterervaring herwerkt, zoals in *Opera Buffa* (2012) waarin hij Mozarts opera *Don Giovanni* letterlijk onderdompelde in chocolade. Soms vertrekt De Bie vanuit een samenwerking met muzikanten. In *Patatboem* (2002), bijvoorbeeld, liet hij de muzikanten niet enkel op hun drums roffelen maar ook in potten en pannen roeren.

Dat is exact wat ook in *Balsam* gebeurt. Van zodra je de verduisterde ruimte - in een oude school in Antwerpen - betreedt, ontvang je een glazen schaaltje met lekkers. Daarvan mag je tijdens de voorstelling snoepen, telkens na een signaal van de spelers/muzikanten. Eens je op je plekje zit - op banken die op veilige afstand omheen het vijfhoekige podium staan -, komt een muzikant (met mondmasker) naar je toe en geeft je een klein, zwart hoornvormig 'potje'. In die hoorn zit grijzig gruis. Het oogt allerminst eetbaar... Van zodra de lichten doven, opent de chatkan (een Zuid-Siberische citer) de voorstelling en zet De Bie de hoorn aan zijn mond. Je doet hetzelfde en proeft een heerlijk knisperende, zoetfrisse sensatie in je mond.

> **Een voorstelling vol verrassende smaaksensaties én geuren. Want er huppelt al eens een muzikant met een sprayflesje rozenwater door de zaal...**

Die openingsscène zet de toon. De muzikanten van Zefiro Torna zitten en bewegen omheen het podium waarboven een pentagon in neonlicht hangt met vlakken die tevens videoschermen zijn. Op dat podium bereiden De Bie en zijn twee kompanen bijzondere kruidenhapjes met vijzels en reageerbuisje die verwijzen naar de glorietijd van de alchemie. De pot schaft onder meer een elektrische bloemknop (nee, wij verzinnen dit niet), een roesopwekkend drankje en een koekje dat oogt als een stukje

steenkool waaruit een groen twijgje groeit. Het levert een voorstelling vol verrassende smaaksensaties én geuren op. Want er huppelt al eens een muzikant met een verstuiver vol rozenwater door de zaal...

© Kathleen Michiels

Terwijl je gefascineerd naar het brouwende trio op het podium kijkt, worden ook je oren verwend. Zefiro Torna-muzikanten Jowan Merckx en Jurgen De bruyn mixen onder meer een bezwerend lied van de Duitse abdis /filosoof / musicus Hildegard van Bingen (1098-1179) met een traditioneel volkslied uit IJsland en een bloedmooi lied als *Ou rien ne bouge* tot een hartverwarmend, monter en soms melanchisch concert. De liederen worden gloedvol gezongen door sopraan Elly Aerden . De muziekpartijen worden vol passie uitgevoerd op muziekinstrumenten die we nog zelden op podia zien. Denk aan de luit, de chatkan, een bugel (een koperen blaasinstrument), een Franse doedelzak en een duduk (een houten blaasinstrument uit Armenië).

De zorgvuldigheid waarmee De Bie kookt, is ook de zorgvuldigheid waarmee werkelijk elke minuut van deze voorstelling coronaproof is gemaakt.

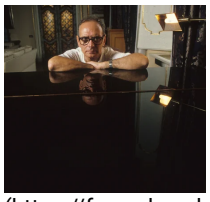
Samen eten, samen musiceren, luidkeels zingen ... Kan dit wel in deze coronatijd? Jazeker. De zorgvuldigheid waarmee De Bie kookt, is ook de zorgvuldigheid waarmee werkelijk elke minuut van deze voorstelling coronaproof is gemaakt. Alle performers dragen mondmaskers tot de voorstelling begint. Tijdens de voorstelling ontplooit er zich een haast vanzelfsprekende choreografie met mondmaskers en ontsmettingsproducten. De Bie en zijn twee kokende kompanen doen hun mondmaskers simultaan aan en uit wanneer nodig en ontsmetten hun werktafeltjes en handen na de bereiding van elk gerecht. Ook het serveren van de gerechten gebeurt op een volledig veilige manier. Je handen fungeren meermaals als 'bordje' waarop de spelers een lekkernij deponeren. En wanneer sopraan Aerden stevig moet uithalen, draagt ze een mondmasker of zingt ze op ruim voldoende afstand van de toeschouwers. Het is indrukwekkend om te zien hoe de makers de coronamaatregelen feilloos in het spel en het musiceren verwerkten.

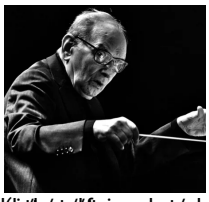
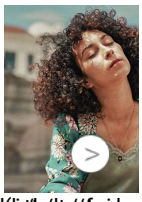
Balsam van Laika en Zefiro Torna is tot 26 juli 2020 te zien tijdens de Zomer van Antwerpen.

Alle info: laika.be (https://www.laika.be/NL), zefirotorna.be (https://zefirotorna.be/) en zva.be (https://www.zva.be/)

Als Knack-abonnee heeft u onbeperkt toegang tot alle ⊕ artikelen van Knack, Trends (N/F), Sportmagazine (N/F) en Le Vif/L'Express

Ook interessant voor u:

(https://focus.knack.be/entertainment/muziek/acht-essentiele-soundtracks-uit-het-repertoire-van-ennio-morricone/article-normal-1095659.html) (https://focus.knack.be/entertainment/muziek/legendarische-italiaanse-muzikant-en-componist-ennio-morricone-91-overleden/article-news-1617497.html) (https://focus.knack.be/entertainment/muziek/het-laatste-knack-focus-interview-met-ennio-morricone-ik-ben-een-product-van-de-hele-muziekgeschiedenis/article-longread-668105.html) (https://focus.knack.be/entertainment/film/actrice-ikram-aoulad-niet-langer-stil-onze-ouders-slikten-en-knikten-maar-ergens-het-op/article-longread-1615249.html)

(//focus.knack.be/entertainment/muziek/joni-mitchell-was-al-in-1970-lid-van-de-klimaatkerk-een-peetmoeder-van-greta-thunberg-en-anuna-de-wever/article-column-1616917.html)

⊕ Ontbossing, oprukkende droogte, vervuilde zeeën: vijf decennia geleden klonk er al muzikaal protest tegen. (//focus.knack.be/entertainment/muziek/joni-mitchell-was-al-in-1970-lid-van-de-klimaatkerk-een-peetmoeder-van-greta-thunberg-en-anuna-de-wever/article-column-1616917.html)

- Jonas Boel

Meest gelezen

1 Acht essentiële soundtracks uit het repertoire van Ennio Morricone (//focus.knack.be/entertainment/muziek/acht-essentiele-soundtracks-uit-het-repertoire-van-ennio-morricone/article-normal-1095659.html)

2 Legendarische Italiaanse muzikant en componist Ennio Morricone (91) overleden (//focus.knack.be/entertainment/muziek/legendarische-italiaanse-muzikant-en-componist-ennio-morricone-91-overleden/article-news-1617497.html)

3 Kanye for president: rapper kondigt kandidatuur voor nakende Amerikaanse verkiezingen aan (//focus.knack.be/entertainment/muziek/kanye-for-president-rapper-kondigt-kandidatuur-voor-nakende-amerikaanse-verkiezingen-aan/article-news-1617377.html)

4 ⊕ Het laatste Knack Focus-interview met Ennio Morricone: 'Ik ben een product van de hele muziekgeschiedenis' (//focus.knack.be/entertainment/muziek/het-laatste-knack-focus-interview-met-ennio-morricone-ik-ben-een-product-van-de-hele-muziekgeschiedenis/article-longread-668105.html)

5 ⊕ Actrice Ikram Aoulad is niet langer stil: 'Onze ouders slikten en knikten. Maar ergens houdt het op' (//focus.knack.be/entertainment/film/actrice-ikram-aoulad-is-niet-langer-stil-onze-ouders-slikten-en-knikten-maar-ergens-houdt-het-op/article-longread-1615249.html)

Advertentie

© Kathleen Michiels

”

***Balsam* verwent je ogen, oren en smaakpappillen én nodigt je uit om met open zintuigen in het leven te staan en van de wereld te proeven.**

De voorstelling zelf is evengoed indrukwekkend. Je krijgt geen verhaal voorgeschoteld. Je maakt een avontuurlijk ritueel mee dat je langs de meest verschillende smaken en emoties loodst. Het enige onderdeel dat niet ten volle benut wordt, zijn de videobeelden op de schermen boven het podium. Mogelijk verliezen de videobeelden aan impact omdat het publiek op een grotere afstand zit?

Dit mag de kijk-, luister- en proefpret absoluut niet drukken. Bij het verlaten van de zaal - bubbel na bubbel - krijg je een prachtig vormgegeven liederen- en receptenboekje toegestopt. Ook dit boekje ademt zorgzaamheid uit. Het onderstreept de missie van de makers. *Balsam* verwent je oren, ogen en smaakpappillen op de meest minzame manier. En het nodigt je zo uit om met open zintuigen en fijngevoeligheid in het leven te staan en van de wereld te proeven.

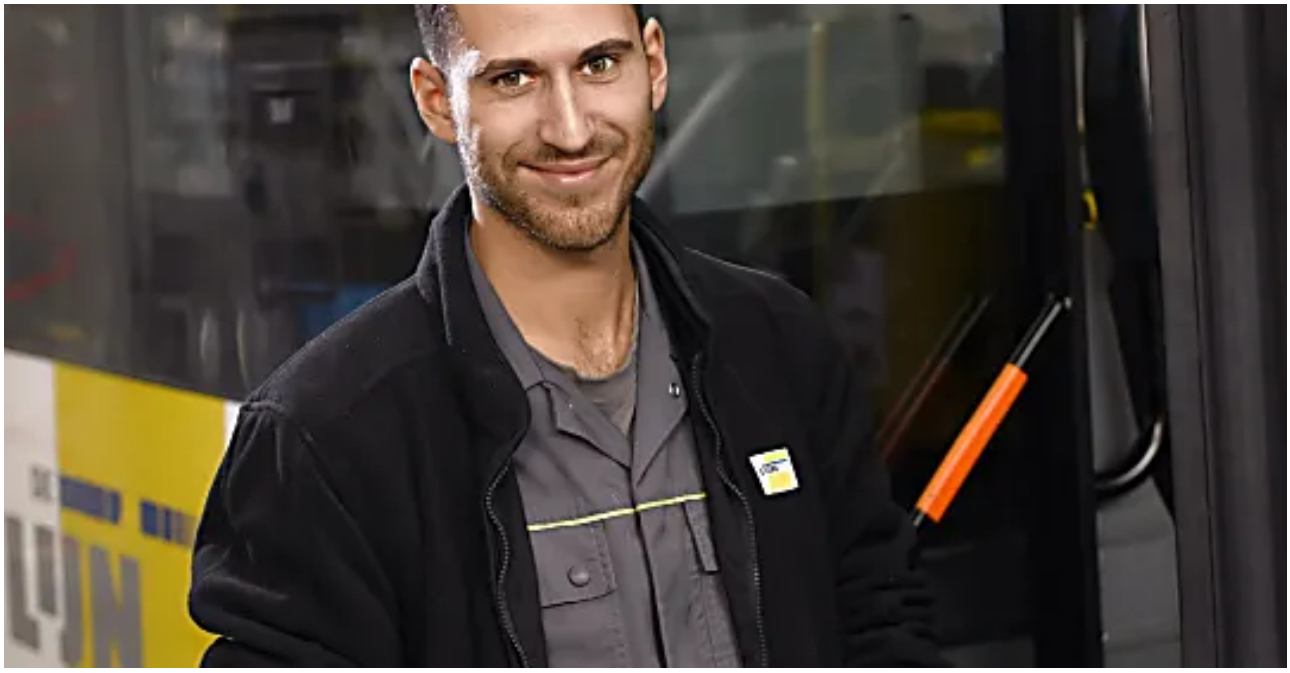

Verzeker je huis beter, per kubieke meter. Nu € 50 cashback !

Corona Direct Verzekeringen

(https://ad.doubleclick.net/ddm/trackclk/N4472.3471888OUTBRAINBE/B24270262.275473906;dc_trk_aid=469724717;dc_trk_cid=132166970;dobOrigUrl=true)

Hou jij Vlaanderen vlot & veilig mee in beweging? Word technieker in je buurt.

delijn

(https://ad.doubleclick.net/ddm/clk/471137413;276677474;q?obOrigUrl=true)